

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 516. Successor in Prælatura aut beneficio an & qualiter teneatur solvere debita facta ab antecessore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Prelato, conversam esse in utilitatem ecclesie, si ad eam refundendam res immobiles ecclesie impendenda; cum alienatio rei immobilis ecclesie sit invalida, nisi constet utilitate ecclesie factam. Pirh. n. 14. indubitatum id esse dicens, si tempore mutui accepti jam apparebat, non posse illam pecunie mutuo acceptæ quantitatem solvi sine alienatione rerum immobilium. Idque, etiam si Prelatus & Capitulum simul acceperint mutuo pecuniam, pro ut constat ex *cit. Auth. hoc jus porrectum*. & docet Abb. in *cit. c. penult. de fidejuss.* n. 4. ita ut tunc non sufficiat Prelatum & Capitulum fateri tacite aut expressè, se accepisse mutuo pecunias in utilitatem ecclesie; cum juxta regulam in Jure receptam confessio partis non sufficiat in eo casu, in quo agitur de jure, cui pars illa renunciare aut præjudicare nequit. Laym. *l. c. th. 105*. Secus tamen est, seu talis confessio sufficiat, si mutuator id ipsum, nimirum pecunias acceptas mutuo in utilitatem ecclesie ostenderit, absque eo, quod ostendat eas reipsa in hanc utilitatem conversas, si ab initio accepti mutui non constabat, illud reddi non posse sine alienatione rerum immobilium, etsi ex post appareat sine dicta alienatione tale mutuum solvi non posse. Ex ea ratione, quod talis alienatio non tam ab initio in obligationem, quæ valida tunc præsumebatur, venerit, quam spectet ad eventum executionis, quæ in tali casu necessaria & jure permisa juxta *cit. Auth. hoc jus porrectum*, ita Pirh. n. 14. cum Everhard. *Tom. 1. caus. 36. n. 11.* & Laym. *cit. th. 105*. Cur verò specialiter in contractu mutuo accepti, ut ecclesia ex eo obligetur, requiratur probatio conversionis pecunie acceptæ in utilitatem ecclesie secus ac necesse est probare in aliis contractibus cum ea initiis. V. g. In emptione rem ab ea emptam, in venditione, pretium acceptum cessisse in ejus utilitatem, rationem hanc cum Abb. in *c. 1. de deposito* n. 9. Molin. *cit. d. 300. n. 11.* assignat Pirh. *h. t. n. 16.* ne ita facile ecclesia in suis bonis damnum patiatur, dum ejus Prelati & administratores faciles & proni esse soleant ad accipiendum, uti & feneratorum ad dandum mutuum. Cur etiam contrarium hujus sit in administratore civitatis ex hujus vel illius Senatûs mandato aut consensu accipiente mutuum, ut nimirum civitas ad illud reddendum obligetur, etiam si necesse foret ad hoc obligare sua bona immobilia, absque eo, quod necesse sit, mutuantem probare, id conversum esse in utilitatem civitatis; hæc est ratio, quod civitas bona sua alienare possit etiam absque evidente sua utilitate aliave solennitate, ut Barthol. in *L. civitas. ff. de reb. cred. n. 2.* & statuere de iis, pro ut vult. Abb. in *c. penult. de fidejuss.* & Molin. *l. c. n. 5.* apud Pirh. *num. 11.* Quamvis tamen etiam, tum talis administrator mutuum accepit sine mandato civitatis, ut civitas obligetur, necesse sit, mutuantem probare, impensum esse in utilitatem civitatis, & non sufficiat, illum probare, illud acceptum esse in utilitatem illius. Pirh. n. 13. §. aliud est. juxta *cit. L. civitas juncta L. c. de solut. & liber. debit. civit.* Idque ex ea ratione, quod talis administrator non habeat ita generalem, liberam & independentem à civitate ejusque Senatu administrationem pecuniarum aliarumve rerum mobilium, sicut eam in pluribus casibus independentem à consensu capituli habent Prelati ecclesiastici. Unde etiam in iis casibus mutuantem non incumbit onus probandi, mutuum acceptum impensum in utilitatem ecclesie ad hoc, ut ea exinde obligetur. Abb. *l. c. num. 6.* Mol. Pirh. *LL.*

611.

Quæst. 516. Successor in Prælatu aut beneficio an & qualiter teneatur solvere debita facta ab antecessore.

REsp. primò: Successor in Episcopatu aliave prælatu ecclesiastica seu beneficio ex bonis & redditibus ecclesie solvere tenetur debita, quæ ab antecessore contracta pro ecclesie vel etiam beneficii necessitate vel utilitate non secus, ac filius debita patris (intellige, si etiam sit hæres;) pro ut habet textus clarus *c. 1. h. t.* ex ea etiam ratione, quod successor quasi hæres succedat in prælatu & beneficio defuncti prædecessoris, uti quod ad jus universum prælatu, ita etiam quod ad debita, onera & obligationes eidem adherentes, cum hoc tamen discrimine inter prælatum seu beneficiatum & alium hæredem; quod hic, quia consequitur jus successionis à defuncto, teneatur simpliciter ad omnia debita defuncti solvenda; ille verò, quia jus consequitur, non à defuncto sed aliunde, teneatur ad ea tantum solvenda, quæ is contraxit nomine ecclesie, sive pro necessitate & utilitate illius. Idem tamen dicendum de debitis, quæ prælatu pro necessaria & decente sustentatione suæ personæ contraxit; eò quod etiam illa videantur pro necessitate ecclesie contracta, quippe quæ tenetur prælatum & rectorum suum alere & decenter sustentare, etiam dum is patrimonialia bona habet. Ita Abb. in *c. 1. h. t.* n. 2. (qui etiam signate addit, teneri successorem solvere debita, quæ prædecessor contraxit in infirmitate sua, ex qua decessit) Barbol. *ibid. n. 3.* Fagn. n. 10. Paris. *de resig. L. 1. q. 16. n. 15.* Laym. *l. c. th. 107.* Pirh. *h. t. n. 18.* Ad hoc, ut teneatur successor dicta debita solvere, requiritur, ut creditores probent pecuniam seu rem creditam esse conversam in necessitatem vel utilitatem ecclesie aut prælati sustentationem. *c. 1. §. 1. caus. 10. q. 2. c. penult. de fidejuss.* Quod ipsum tamen limitant. Abb. in *cit. c. penult. de fidejuss. n. 7.* Covar. *var. resol. L. 2. c. 17. n. 3.* Host. in *c. 1. h. t. n. 3.* Fagor. *ibid. n. 7.* & alii, quos citat & sequitur Reiffenit. *h. t. n. 19.* ut sufficiat creditorem probare, tempore contractus sic exegisse utilitatem & necessitatem ecclesie, vel decentem Prælati sustentationem, etiam non probet, rem creditam actum esse impensam in dictam utilitatem &c. juxta dicta *quæst. præced.* de accepto mutuo. Porro ubi Prælatu, rector ecclesie aliusve beneficiarius, qui habuit sufficientes redditus ab ecclesia sibi assignatos, defunctus nullos redditus ecclesiasticos reliquit, debita ab ipso contracta etiam propter necessitatem propriam. V. g. ob infirmitatem, solvenda sunt ex bonis ejus patrimonialibus. Arg. *c. ex presentium de pignor.* Si tamen redditus ecclesiasticos sufficientes assignatos sibi quidem habuit, eos tamen ex causa aliqua accidentaliter. V. g. ob fructuum unius vel plurium annorum sterilitatem, vel hostium incursum non percepit, debita contracta ab eo, etiam ad decentem sui sustentationem, solvenda à successore ex futuris beneficii fructibus, modo is tale onus sustinere possit. Pirh. *h. t. n. 19.* citatis pro hoc Abb. in *c. 3. de pignor. num. 5.* Paris. *de resig. L. 1. q. 16. n. 51.* Si verò redditus sufficientes non habuit, & tamen id sciens beneficium tenue recepit, vivens interea ex industria sua vel ex patrimonialibus, debita ab eo contractu solvenda ab hæredibus. Arg. *L. si pro re c. mandati.* juncta Gloss. *v. cepisse.* Laym. *l. c. th. 107.* Pirh. *l. c.* Si denique beneficiarius nec redditus ecclesiasticos, nec bona patrimonialia reliquit, debita ab eo contracta

tracta

tracta ob necessitatem personæ illius. V. g. causâ infirmitatis vel funeris, solvenda ab ecclesia aut successore in beneficio, Abb. l. c. Pirh. n. 20. Arg. c. 1. h. t. ex ea etiam ratione; quia quod pro necessitate personæ Prælati vel beneficiati impenditur, pro ecclesia vel beneficio impensum censeri debet propter unionem, quæ est inter Prælatum vel beneficiarium & ecclesiam vel beneficium. Si tamen beneficium & successor in eo illud onus ferre nequeunt, spectare ad Episcopum, aliunde afferendo subsidium, providere, cum Laym. l. c. inquit Pirh.

2. Resp. secundò: Si antecessor neque pro necessitate aut utilitate ecclesiæ, neque propria honesta sui sustentatione, sed alio titulo contraxit debita, ea nec ecclesia, nec successor solvere tenetur juxta c. 2. h. t. c. 4. de fidejuss. c. 1. de deposit. Gloss. in c. 1. h. t. V. necessitate; Sed solvenda ex defuncti patrimonialibus, vel his deficientibus, insoluta relinquenda, creditore coacto sibi adscribere, quod Reктору ecclesiæ ad alia quam ad ecclesiæ utilitatem propriamve Reitoris personam sustentandam pecunias aliunde crediderit. Reiffent. h. t. num. 17.

Quest. 517. An & qualiter solvere tenentur in extrema vel alia gravi necessitate constituti aut constituendi, si solvant.

1. **R**esp. primò: Non tantum debita, quorum dominium exitat penes debitorem, ut sunt, quæ debentur ex mutuo, emptione similive contractu, sed etiam ea, quorum dominium non habet, ut regulariter sunt, quæ debentur ex furto similive delicto, solvere deobligatur debitor in extrema necessitate constitutus aut constituendus, durante dicta necessitate. Est omnino communis. Quia eo casu adesse censetur omnimoda impotentia solvendi, & ad impossibile nemo obligatur, & in extrema necessitate sunt omnia communia, potestque quis etiam re aliâ aliena extremè egens eam accipere. Castrop. rr. 32. d. p. 7. §. 1. n. 2. & quidem domino etiam invito, quia est irrationabiliter invitus. Sic quoque certum est apud omnes, non esse obligationem solvendi bona fortunæ cum detrimento propriæ vitæ aut membri, aut etiam cum notabili & diuturna jactura valetudinis; de Lugo. de f. & f. d. 21. f. 1. ad initium. Extenditurque responsio ad extremam necessitatem, non tantum parentum, liberorum, uxoris, fratrum, ut Sotus, Tolet. & alii apud Less. de just. L. 2. c. 16. d. 1. num. 15. contra Covar. & alios apud eundem: sed etiam ad necessitatem extremam cujuslibet tertii, ita ut cuicumque liceat accipere aliena, eaque impendere ad subveniendum cuilibet extremè egenti, quando ipse ex propriis bonis subvenire non potest. Ita de Lugo. l. c. n. 5. citatis Bonacin. de rest. d. 1. g. ult. p. 1. n. 31. & Lessio. l. c. n. 16. qui id etiam admittit de gravi necessitate proximi. Quam illius sententiam amplexum se esse d. 16. de injuriis fortun. dicit. de Lugo.

2. Dixi autem in responsione: *durante illa necessitate*: cessante enim illa necessitate debitor solvere tenetur debitum, ac si necessitas illa non intervenisset, utpote, qua interveniente, obligatio solvendi non extinguitur, sed suspenditur, ex ea etiam ratione, quod creditor in eo casu non tenebatur rem sibi debitam patienti necessitatem absolute donare, sed solum sub onere restituendi vel mutuari poterat; cum ea donatione vel mutuo æquè

ac donatione absoluta dictæ necessitati succurrebatur, ad quod tantum præstandum creditor, seu cuius res erat, obligabatur. Castrop. l. c. cum Less. l. c. n. 4. Unde jam, si transacta necessitate, res aliena, qua usus est debitor, restat, reddenda ea domino; cum eâ egens illam accipere & retinere possit, non nisi quatenus suæ necessitati sublevandæ necessaria erat. de Lugo. l. c. n. 1. Castrop. l. c. ex communi cum Medin. de rest. g. 3. caus. 1. Pet. Navar. L. 3. c. 1. n. 322. Sic quoque, dum res aliena in remedium extremæ necessitatis absumpta est, pro ea satisfaciendum domino, si debitor habet aut sperat bona. Less. l. c. Pet. Navar. L. 4. c. 4. n. 20. Castrop. l. c. n. 4. Si verò is aliunde non habeat, sed sit verè pauper, extingui omnino obligationem solvendi seu restituendi, idque, five res illa ab extremè egente possidebatur ex delicto, five ex contractu non transferente dominium. V. g. ex commodato vel deposito, precario &c. (nullum enim in hoc faciendum discrimen quò ad obligationem restituendi, si superveniens necessitas jus dedit eam absumendi, ut rectius de Lugo. l. c. n. 3. cum Vasq. Coninck. contra Richard. Palud. Sylv. & alios) tanquam probabilius censet Castrop. l. c. citans pro hoc. Pet. Navar. de rest. L. 3. c. 1. n. 300. & seq. præcipue. n. 321. Ea ratione motus, quòd, cum divisio rerum jure gentium inducta videatur sub onere & conditione, ut extremè egenti succurratur, ita ut hic casus extremæ egentiæ ab hac divisione sit exemptus, & in eo omnia sint communia, absumens rem aliâ alienam & assignatam certi alicujus dominio jam non absumat rem alienam, sed simpliciter propriam, sibi que ratione necessitatis jure gentium absolute applicatam. Quibus si opponatur, ex injusta rei acceptione natam obligationem restituendi, uti & natam ex commodato vel deposito non extingui superveniente necessitate, sed sopiri tantum usque ad reditum lautioris fortunæ: id ipsum diluere conatur, dicendo, debitum ex in iusta acceptione, uti etiam ex contractu non transferente dominium penitus extingui per liberam & absolutam donationem domini, quam facere tenetur, saltem ex caritate, proximo extremè egenti, utpote cui in hoc casu dare tenetur elemosynam ex præcepto, cui non satisfacit mutuando vel donando sub onere restituendi, ut probasse se dicit in rr. de caritate d. 2. p. 2. n. 3. Ad hac ex deposito & commodato consumpto sine culpa depositarii & commodatarii nullam iis nasci obligationem restituendi. Contrarium tamen, seu non extingui absolute obligationem contractam ante eventum extremam necessitatem ex mutuo vel venditione, vi quorum contractuum res facta illius propria independenter à dicta necessitate, docet Castrop. num. 5. cum Less. l. c. & Nav. l. c. L. 4. c. 4. n. 20. Sic quoque tradit de Lugo l. c. n. 3. quòd, si fur, qui ante necessitatem pecunias vel triticum furatus, illas seu illud ita miscuerit suis pecuniis vel suo tritico, ut hac mixtione dominium eorum acquisiverit, & postea adveniente necessitate absumperit, maneat obligatus ad restitutionem; quia tunc nihil alienum ob necessitatem accepit aut absumpsit, sed pecunias proprias triticumque proprium; obligatio autem personalis ad solvendum tantundem pecuniæ vel tritici ob necessitatem extincta non fuit; cum ea obligatio nihil deservierit ad succurrendum necessitati.

3. Resp. secundò: Si creditor seu is, cui res debetur in eadem extrema necessitate constitutus aut constituendus per ablationem rei suæ non licet eam